

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot goedkeuring en instelling van het landinrichtingsproject 'Zuidwestelijke Vlaamse Ardennen – fase 1'

Samenvatting

De gebiedsafbakening van het voorstel van landinrichtingsproject 'Zuidwestelijke Vlaamse Ardennen – fase 1' omvat delen van de steden Oudenaarde en Ronse en de gemeenten Kluisbergen en Maarkedal, voor een oppervlakte van ca. 9.700 ha.

Het landinrichtingsproject zal inzetten op:

- het realiseren van bosuitbreiding ten behoeve van IHD-doelstellingen;
- het aanpakken van prioritaire erosieknelpunten;
- het voeren van een klimaatrobuust waterbeheer;;
- het versterken van het cultuurlandschap van de Vlaamse Ardennen;
- het optimaliseren van de toeristisch recreatieve ontsluiting;
- het nemen van beekherstelmaatregelen voor rivierdonderpad en beekprik (soortenbeschermingsplan prioritaire soorten)
- het versterken van ecologische verbindingen en natuurherstel
- het uitvoeren van een flankerend landbouwbeleid.

Het landinrichtingsproject zal hierdoor ook specifiek bijdragen aan de implementatie op het terrein van de herbestemmingen uit het geïntegreerd planningsproces GRUP 'Rond Ronse'.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsnota Omgeving 2019-2024, 7.-ISE1 Omgevingsbeleid Ruimte en Milieu, 7.4.-SD4 (Robuuste open ruimte), 7.4.2.-OD2 (geïntegreerde gebiedsgerichte projecten realiseren via het programma landinrichting en ruilverkaveling)

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Besluit van de Vlaamse Regering van 20 januari 2023 houdende de voorlopige vaststelling van het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Rond Ronse'.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Op 14 juli 2017 besliste de Vlaamse Regering tot de herneming van het planningsproces GRUP 'Missing Link te Ronse' (thans genoemd 'Rond Ronse'). De Werkvennootschap werd aangeduid als initiatiefnemer voor het planningsproces. Het planteam bestaat voorts uit o.m. het Agentschap Wegen en Verkeer en het Departement Omgeving.

Het planningsproces heeft als doel om:

- oplossingen te bieden voor de regionale mobiliteitsproblematiek in en rond Ronse door in te zetten op:
  - het realiseren van een kwalitatieve bovenlokale verbinding als onderdeel van de N60;
  - het verbeteren van de lokale verkeerssituatie in functie van leefbaarheid en veiligheid;
  - het verbeteren van de multimodaliteit;
- de open ruimte structuur van de ruimere regio "Vlaamse Ardennen: rond Kluisberg, Muziekberg en Koppenberg", te verbeteren door in te zetten op:
  - het beschermen en herstellen van natuur;
  - het verhogen van de landschappelijke kwaliteit van de Vlaamse Ardennen;
  - het verhogen van de kwaliteit van de stedelijke rand;
  - het bieden van toekomstperspectief aan de landbouw.

Voor het GRUP wordt het geïntegreerd planningsproces gevolgd, waarbij de planmilieueffect-rapportage en andere effectbeoordelingen zoals een landbouweffectenrapport in het planningsproces van het GRUP geïntegreerd worden.

Het planningsproces kende de volgende stappen:

1. opstartfase: goedkeuring startnota GRUP 'Rond Ronse' door Vlaamse Regering (19 mei 2019), gevolgd door publieke consultatie (4 juni tot 2 augustus 2019);
2. scopingfase: 1^e en 2^e scopingnota (juni 2020 en januari 2021) gevolgd door publieke consultaties (9 juni tot 7 augustus 2020 en 12 januari tot 12 maart 2021), resulterend in 3^e scopingnota '14 mei 2021);
3. planvormingsfase: voorontwerp GRUP (mei 2022) met plenaire vergadering (28 juni 2022);
4. voorlopige vaststelling van het GRUP door de Vlaamse Regering (20 januari 2023)
5. openbaar onderzoek (21 februari tot 8 mei 2023);
6. definitieve vaststelling: beoogd in najaar 2023.

In het ontwerp GRUP zijn de plandoelstellingen doorvertaald in twee deelplannen:

- deelplan 1 (voor hoofddoelstelling 1): Alle nodige herbestemmingen voor de realisatie van de N60 en de zuidelijke omleidingsweg, met inbegrip van de landschappelijke en functionele inpassing van die wegen, van de boscompensatie, van de compensatie voor inname van overstromingsgevoelig gebied, van waardevolle graslanden en van KLE's en van de opheffing van reservatiestroken voor de betreffende wegdelen;
- deelplan 2 (voor hoofddoelstelling 2): Alle nodige herbestemmingen voor de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur i.f.v. het realiseren van de Europese Natura 2000-doelen, voor het realiseren van een ecologisch verantwoorde bosuitbreiding, de afbakening van erfgoedlandschappen, de afbakening en differentiatie van de agrarische gebieden, en de herbestemming van een aantal randstedelijke woonuitbreidingsgebieden naar een openruimtebestemming.

Door het planteam van het GRUP 'Rond Ronse', werd namens de Stuurgroep Rond Ronse^(*), op 20 mei 2020 aan de programmacommissie landinrichting gevraagd om in functie van de implementatie op het terrein van de herbestemmingen uit het planningsproces 'Rond Ronse' een landinrichtingsproject op te starten.

(*) stad Ronse, gemeente Kluisbergen, gemeente Maarkedal, stad Oudenaarde, provincie Oost-Vlaanderen, Departement Omgeving, Departement MOW, Departement Landbouw en visserij, ANB, AOE, VMM, VLM, De Werkvennootschap)

Op 20 november 2020 adviseerde de programmacommissie aan de minister bevoegd voor landinrichting om de Vlaamse Landmaatschappij de opdracht te geven tot het opstarten van een onderzoek naar de opportuniteit en de haalbaarheid van landinrichting voor 'Rond Ronse'.

Op 12 maart 2021 heeft de Vlaamse minister, bevoegd voor de omgeving en de natuur, na een gunstig advies van de programmacommissie op 20 november 2020 aan de Vlaamse Landmaatschappij de opdracht gegeven tot het voeren van een onderzoek naar de opportuniteit en haalbaarheid (OOH) van de instelling van een landinrichtingsproject 'Vlaamse Ardennen rond Ronse, Maarkedal, Kluisbergen en Oudenaarde' en om in dit project de opgave van een bosuitbreidingsdoelstelling van minimaal 350 ha op te nemen.

Op 20 januari 2023, gekoppeld aan de beslissing tot voorlopige vaststelling van het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Rond Ronse' heeft de Vlaamse Regering beslist om uiterlijk bij de definitieve vaststelling van dit GRUP een beslissing te nemen over de instelling van een landinrichtingsproject 'Zuidwestelijke Vlaamse Ardennen'.

Het voorliggende rapport 'Landinrichtingsproject 'Zuidwestelijke Vlaamse Ardennen - fase 1', onderzoek naar opportuniteit en haalbaarheid' van de Vlaamse Landmaatschappij omvat de synthese van voor welke openruimte-doelstellingen in dit gebied de inzet van een landinrichtingsproject opportuun en haalbaar geacht wordt.

Het rapport kwam tot stand in overleg met de belangrijkste open ruimte actoren in het projectgebied, zijnde de lokale besturen (provincie en gemeenten), Vlaamse overheden en het middenveld:

- Na een eerste bilateraal overleg-ronde (december 2021 – april 2022) met stad Oudenaarde, gemeente Kluisbergen, gemeente Maarkedal, stad Ronse, provincie Oost-Vlaanderen, Agentschap voor Natuur en Bos, Agentschap Onroerend erfgoed, Vlaamse Milieumaatschappij, Departement Omgeving, Departement Landbouw en Visserij, Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen, Provinciaal Centrum Milieuonderzoek (erosiecoördinatoren), Milieufront Omer Wattez, initiatiefnemers gebiedscoalitie landschapspark Vlaamse Ardennen, Natuurpunt

Vlaamse Ardennen Plus, ABS, Boerenbond, Bosgroep Vlaamse Ardennen tot Dender en dienstverlenend samenwerkingsverband Solva werden knelpunten en prioritaire opgaven m.b.t. de open ruimte in het projectgebied verzameld en gebundeld tot een eerste voorstel van geplande en gewenste projecten waarvoor de inzet van landinrichting wenselijk wordt geacht.

- Op een eerste gezamenlijk overleg met alle open ruimte actoren (30 juni 2022) werden aandachtspunten meegegeven voor de verdere uitwerking van het projectvoorstel.
- Op een tweede bilateraal overleg-ronde (oktober - februari 2023) met stad Oudenaarde, gemeente Kluisbergen, gemeente Maarkedal, stad Ronse, provincie Oost-Vlaanderen, Agentschap voor Natuur en Bos, Vlaamse Milieumaatschappij, Departement Omgeving, Departement Landbouw en Visserij, Departement Mobiliteit en Openbare Werken, De Werkvennootschap (en haar studiebureau), Tractebel, Toerisme Oost-Vlaanderen, toerisme Vlaamse Ardennen, ABS, Boerenbond, partners die een belangrijke rol kunnen hebben in de mogelijke uitvoering van het landinrichtingsproject, werden omvang, impact en financiering van mogelijke deelprojecten en maatregelen op hoofdlijnen afgetoetst.
- Op een tweede gezamenlijk overleg met alle open ruimte actoren (19 april 2023) werd het voorstel van landinrichtingsproject toegelicht en werd hen gevraagd om principiële het voorstel van perimeter en doelstellingen te onderschrijven, en aan te geven of er een intentie is om mee uitvoering te geven aan deze doelstellingen. De gemeenten Kluisbergen en Maarkedal, de stad Oudenaarde, de provincie Oost-Vlaanderen en Natuurpunt Vlaamse Ardennen Plus hebben een engagementsverklaring gegeven. De landbouworganisaties ABS en Boerenbond uitten hun bezorgdheid over de impact landinrichting op de landbouw, zoals zij dat ook hebben geuit in de procedure van het GRUP 'Rond Ronse'.

De gebiedsafbakening van het voorstel van landinrichtingsproject 'Zuidwestelijke Vlaamse Ardennen – fase 1' omvat een aaneengesloten geheel op het grondgebied van de steden Oudenaarde en Ronse en de gemeenten Kluisbergen en Maarkedal, met een oppervlakte van ca. 9.700 ha.

Het gebied omvat

- het plangebied van het GRUP 'Rond Ronse' (dat in de loop van het planningsproces werd verkleind);
- het plangebied van het GRUP 'Vallei van de Nederaalbeek', dat door de Vlaamse Regering definitief werd vastgesteld op 5 april 2018;
- de zone tussen de twee vermelde GRUP-plangebieden;
- het zuidwestelijk deel van het plangebied van het deelgebied 'Maarkebeek' van het door de Vlaamse Regering op 5 april 2019 ingestelde landinrichtingsproject 'Water-Land-Schap', zijnde de bovenloop van de Pauwelsbeek, waardoor de maatregelen voor het deelgebied 'Maarkebeek' van het landinrichtingsproject 'Water-Land-Schap' zich zullen focussen op de benedenloop van de Pauwelsbeek en op de boven- en middenloop van de Maarkebeek en op de Krombeek;
- de zones ten zuidoosten (stroomgebieden Tombeek en Vloedbeek) en ten zuidwesten (bovenloop van de Molenbeek) van het kleinstedelijk gebied van Ronse tot aan de gewestgrens;
- de kern van Melden en het omliggende meersengebied, die worden opgenomen vanuit het historisch-landschappelijk waardevol karakter van deze zone, de relatie tussen deze zone en de Koppenberg en de potentie tot ontwikkeling van een onthaalzone voor de Vlaamse Ardennen;
- een aantal kleinere randzones zodat de projectgrens op duidelijke grenzen in het landschap ligt (hoofdzakelijk wegen en waterlopen).

Het projectgebied van het voorstel van landinrichtingsproject 'Zuidwestelijke Vlaamse Ardennen – fase 1' is een gebied dat conform artikel 3.1.1 van het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting als open ruimte kan worden beschouwd omdat het aandeel open ruimte in het deel van het voorgestelde projectgebied exclusief het kleinstedelijk gebied van Ronse, 80% bedraagt. De open ruimte bestaat hierbij uit waardevolle en samenhangende gebieden voor zowel natuur en bos, landbouw als waardevol cultuurlandschap. Daarnaast omvat het projectgebied het kleinstedelijk gebied

van Ronse om, waar nodig, het kunnen inzetten van de instrumenten van het decreet betreffende de landinrichting voor de realisatie van blauwgroene verbindingen vanuit het buitengebied tot in het kleinstedelijk gebied.

De doelstellingen van het voorstel van landinrichtingsproject 'Zuidwestelijke Vlaamse Ardennen – fase 1' zijn:

- het realiseren van 374 ha bosuitbreiding in de bosgordel Kluisbos-Hotond-Koppenberg en rond het Muziekbos in functie van de vastgestelde IHD-doelstellingen voor dit gebied en zoals afgebakend in het GRUP Rond Ronse;
- het uitvoeren van een flankerend landbouwbeleid voor landbouwers die worden getroffen door de plannen voor bosuitbreiding, aanleg van weginfrastructuur of maatregelen tot landinrichting;
- het oplossen van prioritair erosieknelpunten gericht op het verminderen van de instroom van sediment naar infrastructuur, waterlopen, kwetsbare natuur en aanpalende percelen van andere landbouwers;
- het bijdragen aan een meer klimaatrobuust waterbeheer door het verhogen van het waterbufferend vermogen van het landschap;
- het bijdragen aan de realisatie van een goede structuur- en waterkwaliteit van actuele en potentiële waterlopen voor prioritair soorten waaronder rivierdonderpad- en beekprik;
- het versterken van ecologische verbindingen, het benutten van opportuniteiten voor habitatherstel en soortenbescherming voor prioritair soorten waaronder vleermuizen en akkervogels;
- het versterken van typische landschaps- en erfgoedwaarden van het cultuurlandschap van de Vlaamse Ardennen;
- het versterken van de relatie tussen de dorpen en stedelijk gebied van Ronse met omliggende landschap;
- het ontharden van overgedimensioneerde infrastructuur en niet (langer) functionele constructies en gebouwen;
- het ondersteunen van de realisatie van de trage wegenplannen van de lokale besturen en het optimaliseren van recreatieve routes door het benutten van opportuniteiten ten gevolge van maatregelen voor bosuitbreiding, erosiebestrijding, beek-, landschaps- en erfgoedherstel, de aanleg van de N60 en zuidelijke omleidingsweg ... ;
- het kwaliteitsvol verbeteren van de recreatieve (onthaal)infrastructuur gericht op natuur- en landschapsbeleving.

De programmacommissie heeft op 8 juni 2023 in consensus een gunstig advies gegeven met een aantal opmerkingen en aanbevelingen.

Het voorstel van landinrichtingsproject werd als volgt aangepast aan het advies van de programmacommissie:

- het voorzien van een bijkomend budget van 350.000 euro subsidies landinrichting voor maatregelen die gericht zijn op het verbeteren van de landbouwstructuur, zoals lokale kavelinrichtingswerken, voor zover die maatregelen geen afbreuk doen of bijdragen aan doelstellingen op het gebied van erosiebestrijding, waterbeheer, landschapszorg, ...;
- het voorzien van een bijkomend budget van 500.000 euro subsidies landinrichting voor het nemen van erosiebestrijdingsmaatregelen in het stroomgebied van de Pauwelsbeek, het deelgebied van het voorgestelde landinrichtingsproject 'Zuidwestelijke Vlaamse Ardennen – fase 1' dat overlapt met het gebied van het deelproject 'Maarkebeek' van het op 5 april 2019 door de Vlaamse Regering ingestelde landinrichtingsproject 'Water-Land-Schap 1.0'.

De instelling van het landinrichtingsproject 'Zuidwestelijke Vlaamse Ardennen – fase 1' betekent om de volgende redenen een meerwaarde voor het gebied:

- de open ruimte doelstellingen van het project Rond Ronse te realiseren in samenhang met de geplande infrastructuurwerken die door de Werkvennootschap zullen worden uitgevoerd;
- de realisatie van bosuitbreidingsdoelen, het uitwerken van een flankerend landbouwbeleid en de realisatie van andere belangrijke open ruimte doelstellingen beleidsdomein- en beleidsniveau-overschrijdend op elkaar af te stemmen en te integreren;
- voor de opgaven inzake erosie, klimaatrobuust waterbeheer en beekherstel een geïntegreerde en gebiedsgerichte aanpak uit te werken, waarbij per deelstroomgebied op basis van duidelijke doelstellingen, maatregelen worden bepaald die zowel efficiënt zijn als aandacht hebben voor multifunctionaliteit, inpassing in het landschap en aanwezige erfgoedwaarden;
- het waardevolle cultuurlandschap van de Vlaamse Ardennen te versterken door gerichte investeringen in trage wegen, erfgoed- en landschapsherstel te initiëren binnen een ruimere gebiedsvisie;
- zo veel mogelijk via een overlegmodel, samenwerking en co-financiering tot geïntegreerde realisaties op het terrein te komen;
- waar nodig over te gaan tot een meer dwingende aanpak gericht op het realiseren van onder meer de bosuitbreidingsdoelstellingen, erosiebestrijding, klimaatrobuust waterbeheer en beek- en landschapsherstel en herstel van trage verbindingen;

Het landinrichtingsproject 'Zuidwestelijke Vlaamse Ardennen – fase 1' voldoet aan het doel van landinrichting, vermeld in artikel 1.1.3 van het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting, omdat het via een gestructureerd overleg- en uitvoeringsmodel zal komen tot landinrichtingsplannen die instrumenten en middelen zullen bundelen tot gedragen en op het terrein realiseerbare maatregelen.

Het landinrichtingsproject 'Zuidwestelijke Vlaamse Ardennen – fase 1' voldoet aan het beleid, vermeld in artikel 3.1.1, eerste lid van het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting, omdat het bijdraagt aan het beleid dat de Vlaamse Regering voert op vlak van het behoud, de bescherming en de ontwikkeling van functies en kwaliteiten van de open ruimte door in te zetten op:

- het realiseren van bosuitbreiding ten behoeve van IHD-doelstellingen;
- het aanpakken van prioritaire erosieknelpunten;
- het voeren van een klimaatrobuust waterbeheer;
- het versterken van het cultuurlandschap van de Vlaamse Ardennen;
- het optimaliseren van de toeristisch recreatieve ontsluiting;
- het nemen van beekherstelmaatregelen voor rivierdonderpad en beekprik (soortenbeschermingsplan prioritaire soorten);
- het versterken van ecologische verbindingen en natuurherstel
- het uitvoeren van een flankerend landbouwbeleid.

Het landinrichtingsproject 'Zuidwestelijke Vlaamse Ardennen – fase 1' is een project zoals bedoeld in artikel 3.1.1 van het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting. Het zal worden uitgevoerd:

- via uitvoeringsinitiatieven zoals bedoeld in artikel 3.4.1.1 van het besluit van 6 juni 2014 betreffende de landinrichting;
- via landinrichtingsplannen zoals bedoeld in artikel 3.3.1 van het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting en artikel 3.3.1.1 van het besluit van 6 juni 2014 betreffende de landinrichting.

Voor de uitvoering van de landinrichtingsplannen kunnen de instrumenten worden ingezet die zijn opgenomen in Titel 1 van Deel 2 van het vermelde decreet en in Titel 1 van Deel 2 van het vermelde besluit:

- inrichtingswerken, al dan niet uit kracht van wet

- vestigen van erfdiensbaarheden tot openbaar nut
- vergoeding voor waardeverlies van gronden
- beheerovereenkomsten
- dienstenvergoedingen
- verwerving van gronden
- recht van voorkoop
- herverkaveling: vrijwillige of uit kracht van wet of vrijwillige of uit kracht van wet die gekoppeld is aan een ruimtelijk uitvoeringsplan
- vergoedingen bij lokale grondenbanken
- vrijwillige bedrijfsverplaatsing, bedrijfsstopzetting en bedrijfsreconversie
- koopplicht.

Met uitzondering van de instrumenten recht van voorkoop, herverkaveling en koopplicht kunnen potentieel landinrichtingssubsidies worden verleend voor de inzet van deze instrumenten.

Naast voor de hierboven vermelde instrumenten kunnen ook landinrichtingssubsidies worden verleend voor uitvoeringsinitiatieven van een landinrichtingsproject, voor de voorbereiding van een landinrichtingsplan en voor de opmaak van een onderhoudsplan.

Landinrichtingssubsidies kunnen worden verleend aan:

- de Vlaamse Landmaatschappij
- provincies, gemeenten en publiekrechtelijke rechtspersonen
- privaatrechtelijke rechtspersonen en natuurlijke personen.

De goedkeuring en instelling van het landinrichtingsproject 'Zuidwestelijke Vlaamse Ardennen – fase 1' omvat impliciet ook de oprichting van de planbegeleidingsgroep 'Zuidwestelijke Vlaamse Ardennen – fase 1', die zal bepalen welke landinrichtingsplannen worden opgemaakt en die de Vlaamse Landmaatschappij zal bijstaan bij de opmaak van die landinrichtingsplannen.

De (wijze van) samenstelling van de planbegeleidingsgroep is gedelegeerd aan de Vlaamse minister, bevoegd voor de omgeving en de natuur.

Een planbegeleidingsgroep omvat vertegenwoordigers van de bij het landinrichtingsproject betrokken Vlaamse departementen en agentschappen en van de betrokken provincie en gemeenten, vertegenwoordigers van de betrokken doelgroepen waaronder steeds de doelgroep natuur, en voorts indien die als betrokken worden beschouwd, de doelgroepen landbouw, bos, recreatie en andere doelgroepen.

De volgende indicatieve samenstelling van de planbegeleidingsgroep wordt voorgesteld :

- 1° een voorzitter, aan te duiden door de minister;
- 2° een secretaris, voor te dragen door de Vlaamse Landmaatschappij;
- 3° vertegenwoordigers van de volgende departementen van de Vlaamse overheid, voor te dragen door de leidend ambtenaren van die departementen:
  - Departement Omgeving als medeverantwoordelijke voor het erosiebeleid;
- 4° vertegenwoordigers van de volgende agentschappen van de Vlaamse overheid, voor te dragen door de leidend ambtenaren van die agentschappen:
  - Agentschap voor Natuur en Bos, als verantwoordelijke voor de uitvoering en financiering van de instandhoudingsdoelstellingen en hieraan gekoppelde bosuitbreiding in het projectgebied;
  - Vlaamse Milieumaatschappij, onder meer als secretaris van het bekkensecretariaat van de Bovenschelde;
  - Agentschap Onroerend Erfgoed, in functie van de bescherming, het beheer en de ontwikkeling van erfgoed-, landschaps- en archeologische waarden in het projectgebied;

- (toekomstig) Agentschap Landbouw en Zeevisserij (thans nog Departement Landbouw en Visserij), als verantwoordelijke voor de uitvoering van het gemeenschappelijk landbouwbeleid;
  - Agentschap Wegen en Verkeer, als verantwoordelijke voor ecologische ontsnipperingsmaatregelen aan gewestwegen;
  - De Werkvennootschap, als verantwoordelijke voor de aanleg van de wegtracés van de N60 en de zuidelijke omleggingweg, inclusief de hiermee samenhangende landschapsecologische inpassing en trage wegen netwerken;
  - Sport Vlaanderen, als verantwoordelijke voor de uitvoering van het beleid inzake onder meer MTB- en ruiterroutes;
- 5° een vertegenwoordiger van de provincie Oost-Vlaanderen, voor te dragen door de deputatie, als verantwoordelijke voor het integraal waterbeleid voor de provinciale waterlopen, de bos- en natuurontwikkeling van provinciale domeinen en natuurgebieden, de uitvoering van het provinciale beleid inzake natuur, klimaat, milieu, mobiliteit, landbouw, erfgoed en platteland en als trekker van het landinrichtingsproject Water-Land-Schap voor het deelgebied 'Maarkebeek';
- 6° vertegenwoordigers van de steden Oudenaarde en Ronse en de gemeenten Kluisbergen en Maarkedal,, voor te dragen door de colleges van Burgemeester en Schepenen, als verantwoordelijken voor de uitvoering van het gemeentelijke beleid inzake natuur, klimaat, milieu, mobiliteit, landbouw, erfgoed, recreatie en toerisme en platteland;
- 7° een vertegenwoordiger van de doelgroep natuur, aan te wijzen door de Mina-raad;
- 8° een vertegenwoordiger van de doelgroep bos, aan te wijzen door de Mina-raad;
- 9° een vertegenwoordiger van de doelgroep landbouw, aan te wijzen door de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij;
- 10° een vertegenwoordiger van de doelgroep recreatie, aan te wijzen door de minister;
- Toerisme Oost-Vlaanderen vzw of Toerisme Vlaamse Ardennen , als medeverantwoordelijke voor de uitvoering van het provinciale beleid inzake toerisme en recreatie, waaronder de recreatieve fiets- en wandelnetwerken
- 11° vertegenwoordigers aan te wijzen door de minister van andere doelgroepen:
- het parkbureau van het Landschapspark Vlaamse Ardennen, als verantwoordelijke voor (de coördinatie van) de uitvoering van het masterplan en operationeel plan van het landschapspark (onder voorbehoud van de erkenning door de Vlaamse Regering van 'Vlaamse Ardennen' als landschapspark). Zoniet wordt een vertegenwoordiger van het Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen gevraagd
  - een vertegenwoordiger van de doelgroep erosiebestrijding;
  - een vertegenwoordiger van de doelgroep lokale landbouw.

Rekening houdend met de vooropgestelde doelstellingen, de omvang van het projectgebied, met de capaciteitsplanning bij de Vlaamse Landmaatschappij en de beschikbare middelen op de Vlaamse begroting wordt de tijdshorizont voor de volledige realisatie van dit landinrichtings-project geraamd op minimaal 20 jaar (tot ca. 2045).

Het huidige voorstel omvat de inzet van middelen voor een eerste fase van 12 jaar, tot 2035.

Voor de in punt 3.2 opgenomen kostenraming voor de eerste fase is uitgegaan van de veronderstelling dat de benodigde landinrichtingssubsidies voor het volledige project evenredig verdeeld zijn over de beide fases.

Uiterlijk in 2035 zal door de planbegeleidingsgroep geëvalueerd worden:

- wat de voortgang is van realisatie van de doelstellingen, waarbij voor de bosuitbreiding de realisatiegraad van de doelstelling in de eerste fase op 80% ligt;
- in welke mate de vooropgestelde doelstellingen geactualiseerd dienen te worden;

- welke budgetten (landinrichting) nodig zijn voor realisatie van de resterende doelstellingen.

Deze evaluatie en de hieraan gekoppelde voorstellen zullen vervolgens voorwerp zijn van besluitvorming door de Vlaamse Regering over de uitvoering van de tweede fase van het landinrichtingsproject.

2035 is ook het scharniermoment in het GRUP 'Rond Ronse' waarop de natuur- of bosbestemming (en de daaraan gekoppelde 'nulbemesting') ingaat voor de gebieden die als Grote Eenheid Natuur in Ontwikkeling (GENO) zijn aangeduid in het GRUP. In die zin is het ook wenselijk om uiterlijk in 2035 de bosuitbreidingsdoelstellingen en het flankerend landbouwbeleid in functie hiervan te evalueren.

Het voorontwerp van besluit en de bijhorende bijlage (het voorstel van landinrichtingsproject) gaan als bijlage 1 en 2.

De opdracht aan de Vlaamse Landmaatschappij tot het uitvoeren van een onderzoek naar opportuniteit en haalbaarheid van een landinrichtingsproject 'Zuidwestelijke Vlaamse Ardennen – fase 1' gaat als bijlage 3.

Het rapport 'Onderzoek naar de opportuniteit en haalbaarheid van een landinrichtingsproject 'Zuidwestelijke Vlaamse Ardennen – fase 1' en de bijhorende kaartenbundel gaan als bijlage 4a en 4b.

Het advies van de Programmacommissie gaat als bijlage 6.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Niet van toepassing.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

3.1. Geldende reglementering

Deel 3, Titel 4 van het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting en Deel 3, Titel 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 juni 2014 betreffende de landinrichting bevatten de bepalingen over de aanvraag, toekenning, de aanwending en de verantwoording van de landinrichtingssubsidies van het Vlaamse Gewest aan de instanties en personen die belast zullen worden met de uitvoering van onderdelen van landinrichtingsplannen.

3.2. Kostenraming en financiering

Voor de uitvoering van het landinrichtingsproject 'Zuidwestelijke Vlaamse Ardennen – fase 1' worden landinrichtingssubsidie geraamd voor de inzet van:

- uitvoeringsinitiatieven
- voorbereiding van een landinrichtingsplan
- opmaak van een onderhoudsplan.
- inrichtingswerken, al dan niet uit kracht van wet
- vestigen van erfdienstbaarheden tot openbaar nut

- vergoeding voor waardeverlies van gronden
- beheerovereenkomsten
- verwerving van gronden
- vergoedingen bij lokale grondenbanken.

Volgende basisprincipes zullen gehanteerd worden om te bepalen of er al dan niet landinrichtingssubsidies voorzien worden:

- er worden geen landinrichtingssubsidies voorzien als er voor de voorgestelde maatregelen sectorale Vlaamse subsidiemogelijkheden (*) zijn;
(*) Voor de financiering van erosiebestrijdingsmaatregelen wordt gebruik gemaakt van de subsidiemogelijkheden van het erosiebesluit. De aanleg van grasbufferstroken en erosie maatregelen die worden uitgevoerd door andere partners dan de gemeenten zijn niet subsidieerbaar via het Erosiebesluit. Hiervoor worden landinrichtingssubsidies voorzien
- er worden geen landinrichtingssubsidies voorzien aan de Vlaamse Landmaatschappij op gronden van Vlaamse entiteiten, voor maatregelen die tot de kerntaak van de betrokken Vlaamse entiteit behoren;
- er worden geen landinrichtingssubsidies voorzien voor maatregelen die remediërend zijn voor negatieve effecten van sectorale investeringsprojecten.

Een aantal maatregelen zullen ook financierbaar zijn vanuit Vlaamse (zoals Blue Deal, Vlaams Klimaatadaptatieplan of VAPEO) of provinciale (voor erfgoedherstel , natuur, trage wegen...) investeringsmiddelen. In de onderstaande raming van de financiering is met deze financieringsmogelijkheden nog geen rekening gehouden, omdat dergelijke middelen pas worden verworven op basis van concrete dossiers.

Voor het landinrichtingsproject Zuidwestelijke Vlaamse Ardennen fase 1 wordt voorgesteld om voor een aantal maatregelen de volgende maximum percentages landinrichtingssubsidie te voorzien:

uitvoeringsinitiatieven	50%	het normale maximum%
verwerving van gronden		
voor overdracht aan een Vlaamse entiteit	0%	
voor overdracht aan een lokaal bestuur	50%	het normale maximum%
stroken langs provinciale waterlopen	25%	
inrichtingswerken		
op gronden van Vlaamse entiteiten		
kerntaken	0%	
geen kerntaken	50%	
op gronden van lokale besturen		
(trage) wegen en recreatieve infrastructuur	50%	
langs provinciale waterlopen	25%	
overige	70%	het normale maximum%
op gronden van private partners		
alle types	70%	het normale maximum%
beheerovereenkomsten		
in opdracht van Vlaamse entiteiten		
kerntaken	0%	
geen kerntaken	50%	
in opdracht van lokale besturen		
alle types	50%	het normale maximum%

Voor de uitvoering van het landinrichtingsproject 'Zuidwestelijke Vlaamse Ardennen – fase 1' wordt een bedrag aan landinrichtingssubsidies van het Vlaamse Gewest geraamd van 9.940.000 euro:

thema	totaal	subsidies	partner
thema 'Realiseren van bosuitbreiding tbv IHD-doelstellingen'	17.750.000	0	17.750.000
thema 'Uitvoeren van flankerend landbouwbeleid'	8.190.000	420.000	7.770.000
thema 'Aanpakken van prioritaire erosieknelpunten'	5.030.000	1.650.000	3.380.000
thema 'Klimaatrobuust waterbeheer'	4.480.000	3.440.000	1.040.000
thema 'Versterken cultuurlandschap van de Vlaamse Ardennen'	1.820.000	1.140.000	680.000
thema 'Optimalisatie van de toeristisch recreatieve ontsluiting'	4.530.000	2.230.000	2.300.000
thema 'Beekherstel voor rivierdonderpad en beekprik'	2.030.000	680.000	1.350.000
thema 'Versterken van ecologische verbindingen en natuurherstel'	2.580.000	380.000	2.200.000
totaal	46.410.000	9.940.000	36.470.000⁽¹⁾

(1) waarvan 1.510.000 euro Vlaamse middelen vanuit het Erosiebesluit, 26.440.000 euro reguliere middelen van Vlaamse entiteiten, 7.985.000 euro van lokale besturen en 535.000 euro van private partners

De uitvoering van het landinrichtingsproject 'Zuidwestelijke Vlaamse Ardennen – fase 1' wordt indicatief als volgt gefaseerd:

product	totaal	subsidies	partner	indicatief (*)
uitvoeringsinitiatieven	600.000,00	300.000,00	300.000,00	2024-2032
planvoorbereidingsstudies	1.280.000,00	890.000,00	390.000,00	2025-2032
landinrichtingsplan Maarkebeek	1.000.000,00	500.000,00	500.000,00	2025
landinrichtingsplan 2	15.170.000,00	2.880.000,00	12.290.000,00	2027
landinrichtingsplan 3	15.170.000,00	2.880.000,00	12.290.000,00	2031
landinrichtingsplan 4	13.190.000,00	2.490.000,00	10.700.000,00	2034
totaal	46.410.000,00	9.940.000,00	36.470.000,00	2024-2034

(*) voor de LIP's: indicatief jaar van vaststelling van het LIP, de vastlegging van de subsidies gebeurt vervolgens gespreid volgens de opmaak van de uitvoeringsdossiers (zie punt 3.3)

3.3. Budgettaire regeling

De toelages aan de VLM voor de uitvoering van de landinrichtingsmaatregelen waarmee de VLM is belast, zullen worden aangerekend op basisallocatie QB0 QC187 4140 van artikel QB0-1QCE2NY-IS van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap.

De subsidies aan gemeenten en privaatrechtelijke rechtspersonen voor de uitvoering van de landinrichtingsmaatregelen waarmee zij zijn belast, zullen worden aangerekend op basisallocatie QBX QC057 5210 van artikel QBX-3QCE2NJ-WT van het Minafonds.

De toelage/subsidiebedragen zullen worden aangerekend bij de toekenningen van de toelages/subsidies voor de uitvoeringsdossiers van de landinrichtingsmaatregelen.

3.4. Budgettaire inpassing

Het geraamde totale subsidiebedrag van 9.940.000 euro wordt opgenomen in de indicatieve meerjarenavastleggingsplanning "2023 + 2024-2038" voor landinrichting, binnen de huidige jaarlijks beschikbare subsidiekredieten voor landinrichting van 5.199 k.euro (waarvan in BO 2023 4.830 k.euro op basisallocatie 1QC187 en 369 k.euro op basisallocatie 3QC057).

In de indicatieve meerjarenavastleggingsplanning “2023 + 2024-2038 (1 + 15 jaar)” is opgenomen:

- de door de Vlaamse Regering toegewezen budgetten:
  - voor het laatste nog in uitvoering zijnde inrichtingsplan van het pilootlandinrichtingsproject Leie en Schelde);
  - voor alle reeds door de Vlaamse Regering ingestelde landinrichtingsprojecten;
  - voor het landinrichtingsproject ‘Maasvallei – fase 2’ waarvoor het onderzoek loopt naar de opportuniteit en haalbaarheid;
  - voor het voorgestelde landinrichtingsproject ‘Zuidwestelijke Vlaamse Ardennen – fase 1’.
- de in de landinrichtingsplannen geraamde bedragen die deze toegewezen budgetten invullen ⁽²⁾.

	toegewezen of voorgesteld om toe te wijzen budget	vastgelegd t.e.m. 2022	geraamde vastlegging in 2023	indicatieve vastlegging 2024-2038
totaal	117.838.328,32	35.911.195,52	5.169.168,12	76.635.033,25
waarvan voor Zuidwestelijke Vlaamse Ardennen	9.940.000,00		0,00	9.940.000,00
beschikbaar budget			5.199.000,00	77.985.000,00 ⁽³⁾
resterend budget			29.831,88	1.349.966,75

(2) deze bedragen worden hier vermeld in het (geraamde) jaar van vaststelling van het landinrichtings-plan; de aanrekening zal evenwel gespreid gebeuren volgens de opmaak van de uitvoeringsdossiers van de landinrichtingsmaatregelen (cfr. punt 3.3)

(3) referentiebudget (BO 2023) van 5.199.000 overgenomen voor de periode 2024-2038; aan het budget 2024 wordt nog een te bepalen gerecupereerde beleidsruimte toegevoegd (recuperatie van niet benutte beleidsruimte 2020-2022 door ongedaan maken van gedane vastleggingen op planniveau)

De indicatieve meerjarenavastleggingsplanning “2023 + 2024-2038” voor landinrichting gaat als bijlage 5.

Het advies van de Inspectie van Financiën van 22 augustus 2023 gaat als bijlage 7.

Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, van 6 oktober 2023 gaat als bijlage 8.

ESR-TOETS

Niet van toepassing

IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand of de personeelsbudgetten van de Vlaamse Gemeenschap, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het aandeel van de lokale besturen op vlak van uitvoering en medefinanciering van maatregelen van landinrichtingsplannen zal maatregel per maatregel worden bepaald bij de opmaak van de

landinrichtingsplannen, in overleg met de lokale besturen, en conform het besluit van de Vlaamse Regering van 6 juni 2014 betreffende de landinrichting.

De overige inspanningen die van de lokale besturen worden verwacht hebben betrekking op hun vertegenwoordiging in de planbegeleidingsgroep die de opmaak van de landinrichtingsplannen zal begeleiden, en specifiek wat de gemeenten betreft de organisatie van het openbaar onderzoek over de landinrichtingsplannen.

4. VERDER TRAJECT

Definitieve goedkeuring.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot goedkeuring en instelling van het landinrichtingsproject 'Zuidwestelijke Vlaamse Ardennen – fase 1'.
2. dat de totale landinrichtingssubsidie van het Vlaamse Gewest aan instanties en personen voor de uitvoering van het landinrichtingsproject 'Zuidwestelijke Vlaamse Ardennen – fase 1' maximaal 9.940.000 euro kan bedragen.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR